

Cadrul normativ al emisiei de obligațiuni

Roger Gladei
Partener, Turcan & Turcan

Obligațiunea – definiție legală

- titlu de credit (valoare mobiliară)
- negociabil
- atestă dreptul creditorului (deținător de obligațiuni) de a primi de la debitor (emitent) restituirea capitalului și plata dobânzii convenite.

Sediul materiei

- Codul civil, nr. 1107/2002
- Legea PVM, nr. 199/1998
- Legea SA, nr. 1134/1997
- Instrucțiunea cu privire la emisia și înregistrarea de stat a obligațiunilor corporative, nr.72-1/1997

Emitenți:

Obligațiuni corporative:

- **SA**
 - Banci
 - IFN (societăți de leasing, organizații de microfinanțare, societăți de asigurări)
 - alți comercianți
 - SA cu participarea statului (deciziile de emisie și contracte cu investitorii străini trebuie înregistrate la MinFin, sub sancțiunea nulității)
- **Cooperative ?**

Obligațiuni de stat

(datorie publică):

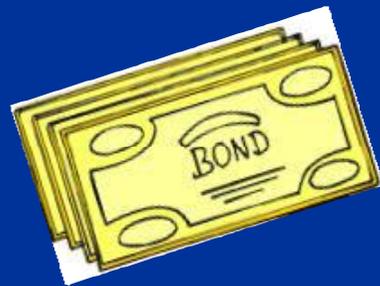
- **Guvernul** (prin Ministerul de Finanțe)
- **Municipiile și alte autorități publice locale** (raioane, UTA)

Tipuri de obligațiuni:

După formă:

- materializate - pe suport hartie
- nematerializate - inscriere in cont analitic

După modul de răscumpărare:

- neconvertibile – se achită prin bani
- convertibile – dreptul de conversie in acțiuni (de emisie suplimentară sau de tezaur)

Emisia de obligațiuni – condiții de fond

- scopul – nespecificat (e.g. investiții, fond de rulment),
cu excepția completării capitalului social
- suma totală \leq capital social
- scadență \geq 1 an
- valoare nominală – divizibilă la 100 lei
- venit aferent – dobândă sau δ
- cerințe față de emitent - active nete \geq capital social,
capital social plătit, lipsa restanțelor față de bugetul
public
- garanții de executare –
 - reale (gaj, ipotecă),
 - personale (fidejusiune, garanție bancară);
 - polișă de asigurări

Emisia de obligațiuni – condiții de formă

- Ofertă publică - cerc nelimitat de subscriitori
- Organ competent:
 - CA – obligațiuni neconvertibile
 - AGA – obligațiuni convertibile
- Procedura de emisie:
 1. adoptarea deciziei/hotărârii de emisie:
 - numărul, forma și nominalul obligațiunilor emise,
 - descrierea drepturilor aferente obligațiunilor,
 - termenul plasării și termenul de circulație,
 - modul de calculare și plată a dobânzii,
 - cazurile și modul de răscumpărare anticipată, după caz,
 - garanții, după caz.

Emisia de obligațiuni – condiții de formă (continuare)

2. aprobarea prospectului emisiei (conține informație accesibilă și ușor analizabilă care permite investitorului să facă o evaluare calificată a emitentului, garanțiilor și și drepturilor aferente obligațiunilor):

- informație generală despre emitent,
- starea financiară (incl. evaluarea gajului),
- date despre emisie (incl. dobanda, modul de conversie, cerințe de publicitate, dreptul emitentului sau creditorului de a cere răscumpărarea anticipată),
- declarația investițională (direcțiile de utilizare a resurselor),
- factorii de risc.

Emisia de obligațiuni – condiții de formă (continuare)

3. contractarea unui underwriter, după caz,
4. înregistrarea la CNPF a emisiei și prospectului emisiei (30 zile),
5. deschiderea contului provizoriu (băncile – la BNM),
6. publicarea anunțului despre plasare, dezvăluirea informației din prospectul emisiei,

Emisia de obligațiuni – condiții de formă (continuare)

7. plasamentul, prin incheiere contractelor de subscriere între emitent și subscriitor și, după caz, înregistrarea gajului legal,
8. adoptarea și înregistrarea la CNPF a dării de seamă privind rezultatele emisiunii (15 zile lucrătoare),
9. transferul banilor din contul provizoriu în contul curent,
10. înscrierea subscriitorilor în Registrul deținătorilor de obligațiuni.

Răscumpărarea obligațiunilor

- La scadență
- Până la scadență:
 - la acordul părților (inclusiv in cazurile indicate in Prospect),
 - in caz de intarziere a achitării dobânzii,
 - in caz de modificare a circumstanțelor (“care au influențat sau pot influența pe viitor activitatea emitentului”), cu modificarea Prospectului.

Drepturile deținătorilor de obligațiuni

- dreptul la răscumpărare de emitent (anticipat sau la scadență) și plata venitului (dobândă sau δ), scutit de impozit (persoane fizice rezidente și persoane juridice, dacă obligațiunea are o scadență de peste 3 ani),
- transfer liber al titlului pe piața secundară (bursieră sau extrabursieră),
- dreptul la informare, incl. acces la documentația și deciziile corporative (AGA, CA), la rapoarte financiare.

Acționarii și salariații, care dețin obligațiuni, nu au drepturi suplimentare față de ceilalți deținători.

Garanțiile creditorilor

- In cazul reducerii capitalului social:
 - drept de a cere (i) garanții, sau (ii) răscumpărarea anticipată și daune-interese, *'la alegerea societății'*
- In cazul reorganizării:
 - drept de a cere garanții *'in măsura in care nu pot cere satisfacerea creanțelor, dacă vor dovedi că prin reorganizare se va periclita satisfacerea creanțelor lor'*
- In cazul lichidării:
 - drept de a fi plătiți cu prioritate față de acționari (inclusiv in cazul obligațiunilor convertibile, dar care nu sunt încă convertite).

Garanțiile creditorilor (continuare)

- In caz de insolvabilitate judiciară:
 - creditori garantați (rang prioritar, art. 61 Legea insolvabilității),
 - creditori chirografari (rangul patru, art. 54 idem).

Intentarea procedurii de insolvabilitate accelerează scadența creanței.

Subiecte pentru discuție

- **Securitzarea creanțelor prin obligațiuni**
 - băncile, societățile de credit ipotecar - MBS,
 - societățile de leasing – ABS
 - omogenitatea creanțelor (activelor)
- **Organisme de plasament colectiv**
 - la nivel de concept legislativ
 - acces a investitorilor privați
- **Piața secundară a obligațiunilor**
 - piața bursieră (regula)
 - piața extrabursieră (excepție, e.g. aport la capital, donație)
- **Adunarea deținătorilor de obligațiuni**
 - asigurarea protecție calificate
 - reprezentarea (e.g. art.171-174 a Legii României privind piața de capital).

